

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ГЕОЛОГІЇ ТА НАДР УКРАЇНИ
(Держгеонадра)

03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, тел.: (044) 536-13-18, (044) 536-13-17, факс: (044) 456-71-45, e-mail: geonadra@geomail.kiev.ua

№ _____

на № _____

від _____

Державна регуляторна служба
України

Відповідно до абзацу другого пункту 66 розділу II Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 55, строк між датою зовнішнього погодження проекту нормативно-правового акта, який підлягає державній реєстрації, і датою прийняття такого акта не повинен перевищувати 60 днів.

Враховуючи зазначене, Державна служба геології та надр України направляє на розгляд та повторне погодження проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту».

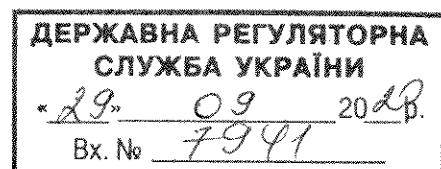
Одночасно зазначаємо, що проект зазначеного наказу погоджено Державною регуляторною службою України згідно з рішенням від 04 червня 2020 року № 340.

Додатки:

1. Проект наказу на 22 арк.
2. Аркуш погодження на 1 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу 17 арк.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.
5. Копія рішення ДРС від 22.06.2020 № 371 на 2 арк.

Голова

Роман ОПІМАХ

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ
РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

м. Київ

*Про затвердження Регламенту
подання на розгляд до Державної
комісії України по запасах
корисних копалин матеріалів
геолого-економічної оцінки
запасів нафти, газу і супутніх
компонентів, вимоги до їх
оформлення та змісту*

Відповідно до статті 32 Закону України «Про нафту і газ»

н а к а з у ю:

1. Затвердити Регламент подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державної комісії України по запасах корисних копалин при Комітеті України з питань геології та використання надр від 18 жовтня 1999 року № 120 «Про затвердження Інструкції про зміст, оформлення та порядок подання в ДКЗ України матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 грудня 1999 року за № 853/4146.

3. Департаменту з питань надкористування та відновлення довкілля (Олександр ШУСТ) в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Роман АБРАМОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту
довкілля та природних
ресурсів України

_____ № _____

РЕГЛАМЕНТ

подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту

I. Загальні положення

1. Цей Регламент визначає подання на державну експертизу і оцінку до Державної комісії України по запасах корисних копалин (далі – ДКЗ) матеріалів з детальної геолого-економічної оцінки розвіданих родовищ (покладів) вуглеводнів (ГЕО – 1), попередньої геолого-економічної оцінки об'єктів геолого - розвідувальних робіт на нафту і газ (ГЕО – 2) і початкової геолого-економічної оцінки об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ (ГЕО – 3) і супутніх компонентів, вимог до їх оформлення та змісту.

2. У цьому Регламенті терміни вживаються у значеннях, наведених у Кодексі України про надра та Законі України «Про нафту і газ» (далі – Закон), інших нормативно – правових актів, прийнятих відповідно до них.

3. Державній експертизі та оцінці, на підставі поданих матеріалів ГЕО – 1 , ГЕО – 2, ГЕО – 3, підлягають запаси основних і супутніх корисних копалин і компонентів розвіданих родовищ нафти та газу, у тому числі техногенних, і запаси, додатково розвідані в процесі розробки родовищ (покладів) відповідно до статті 32 Закону.

4. ДКЗ проводить державну експертизу і оцінку матеріалів ГЕО – 1, ГЕО – 2, ГЕО – 3 (далі – матеріали ГЕО) відповідно до вимог законодавства.

5. Матеріали ГЕО для проведення державної експертизи ДКЗ подають користувачі нафтогазоносними надрами, що здійснюють користування надрами на підставі та в межах ділянки (родовища) нафтогазоносних надр, визначеної спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами або уповноважені ними особи визначені у статті 1 Закону.

6. Матеріали ГЕО родовищ корисних копалин повинні містити:

характеристику геологічної будови покладів корисних копалин, їх технологічних властивостей, гірничо-геологічних, гідрогеологічних та інших умов залягання в обсязі, достатньому для прийняття обґрунтованих проектних рішень щодо способу й системи видобутку та схеми комплексної переробки корисних копалин і визначення граничних показників (параметрів) кондицій;

техніко-економічне обґрунтування кондицій для підрахунку запасів корисних копалин, що забезпечують найповніше, економічно раціональне й комплексне вилучення з надр запасів основних та тих, що спільно залягають, корисних копалин, а також корисних компонентів шляхом використання сучасних промислових технологій видобутку й переробки мінеральної сировини з дотриманням вимог щодо охорони надр та навколишнього природного середовища;

характеристику методики й результатів випробовування і підрахунку запасів корисних копалин;

прогнозу економічну оцінку сумарного ефекту від експлуатації родовища за одним або кількома варіантами показників (параметрів) кондицій з визначенням прогнозних результатів підприємницької діяльності гірничопереробного комплексу в обсязі, достатньому для прийняття рішення про інвестування подальших робіт;

документи, що засвідчують право на користування надрами.

7. За результатами державної експертизи затверджуються: запаси вуглеводнів попередньо розвіданих родовищ для визначення їх промислового значення;

запаси вуглеводнів попередньо розвіданих ділянок надр, які підготовлені до глибокого буріння та оконтурені перевіреними для даного району методами геологічних і геофізичних досліджень для визначення їх промислового значення.

II. Подання на розгляд до ДКЗ матеріалів ГЕО та інформаційного звіту з ПЗВ і ГЕО запасів вуглеводнів

1. Матеріали ГЕО родовищ (покладів) вуглеводнів подаються до ДКЗ користувачем нафтогазоносними надрами або уповноваженою ним особою в двох примірниках з довідкою розробника яка складається на дату їх подання.

Користувачу нафтогазоносними надрами рекомендується до 1 січня року, на який заплановано подання матеріалів ГЕО, направляти в ДКЗ календарні графіки їх надходження.

2. ДКЗ перевіряє відповідність матеріалів ГЕО геолого-розвідувальних робіт вимогам законодавства та цього Регламенту, у разі необхідності надає методичну допомогу з питань їх підготовки.

До матеріалів ГЕО можуть включатися додаткові до передбачених цим Регламентом відомості, дані, розрахунки і таблиці, які викладаються українською мовою, підписуються користувачем нафтогазоносних надр, пронумеровуються, формуються в окремі папки та подаються на розгляд ДКЗ в паперовому та електронному вигляді.

У разі подання на державну експертизу матеріалів ГЕО, виконаних у попередні роки, подається довідка в якій наводяться такі дані:

уточнена оцінка початкових та поточних загальних і видобувних запасів вуглеводнів;

видобуток (якщо він мав місце);

уточнене техніко-економічне обґрунтування (далі – ТЕО) показників розробки покладів на дату оцінки.

У разі передачі користувачем нафтогазоносними надрами у промислове освоєння не повністю розвіданого і підготовленого до розробки родовища вуглеводнів, на умовах економічного ризику, користувач нафтогазоносними надрами повинен подавати матеріали ГЕО на державну експертизу і затвердження запасів до ДКЗ у термін, визначений спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами.

При відкритті нових або дорозвідки відомих покладів вуглеводнів матеріали ГЕО приросту балансових видобувних запасів вуглеводнів класів 111, 121, 122 подаються користувачем нафтогазоносними надрами на державну експертизу і оцінку.

За родовищами, що розробляються більш ніж одним користувачем нафтогазоносними надрами, матеріали ГЕО подаються на державну експертизу після узгодження з усіма користувачами нафтогазоносними надрами.

Протокол узгодження про спільну розвідку та розробку родовища подається разом з матеріалами ГЕО.

Якщо сумарні списані та намічені до списання попередньо розвідані і розвідані видобувні запаси перевищують 20 відсотків запасів, раніше оцінених, додатково подаються матеріали, на основі яких запаси були поставлені на облік у Державному балансі запасів корисних копалин.

3. Державна експертиза і оцінка запасів матеріалів ГЕО проводиться ДКЗ в термін обумовлений в договорі про виконання робіт з експертизи та оцінки запасів вуглеводнів.

4. Після проведення державної експертизи і оцінки запасів, матеріали ГЕО повертаються користувачу нафтогазоносними надрами, або уповноваженій ним особі.

5. Інформаційний звіт з приросту запасів вуглеводнів (далі – ПЗВ) і ГЕО запасів вуглеводнів підписується виконавцями робіт, затверджується користувачем нафтогазоносними надрами та подається на державну експертизу і оцінку в ДКЗ.

6. За результатами розгляду інформаційного звіту складається протокол ДКЗ.

III. Загальні вимоги до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти, газу і супутніх компонентів

1. Матеріали ГЕО повинні містити інформацію:
про геологічну будову, результати проведених пошукових, розвідувальних і експлуатаційних робіт;
про обґрунтування кондиції для оцінювання запасів;
про оціночні параметри;
про підготовленість родовища (покладу) для промислового освоєння;
про запропоновану систему розробки;
про оцінку перспектив родовища в цілому;
про аналіз змін запасів і оціночних параметрів порівняно з затвердженими раніше і знаходяться на обліку в Державному балансі запасів корисних копалин.

Рекомендований об'єм текстової частини звіту ГЕО становить до 250 сторінок.

Інформація, що наводиться в таблицях і тексті, графічний матеріал, діаграми стандартного каротажу, інкліногами, та допоміжні матеріали на основі яких здійснені висновки, мають узагальнюючий характер та можуть подаватись в табличних додатках.

2. Техніко-економічне обґрунтування кондицій для оцінювання запасів, оцінки ресурсів вуглеводнів включає:
обґрунтування промислового значення покладу (родовища);
розрахунки коефіцієнтів вилучення вуглеводневих флюїдів за методикою, визначеною для даного району;
поваріантні розрахунки систем розробки та обґрунтування оптимального варіанта розробки, який забезпечує найбільш повне та економічно доцільне вилучення нафти, газу і конденсату з надр із застосуванням сучасних технічних

способів видобутку при додержанні вимог законодавства з охорони надр і навколишнього природного середовища.

3. Текстові додатки повинні містити:

результати розгляду матеріалів ГЕО науково - технічною радою користувача нафтогазоносними надрами (далі – НТР);

документацію геологорозвідувальних, геофізичних, гідрогеологічних робіт і досліджень.

Для родовищ, що розробляються, належить додавати довідки про обсяги видобутку і втрат нафти і газу, списання затверджених запасів, якість отриманої продукції, повноту комплексного використання нафти, газу і конденсату.

4. У табличних додатках наводиться інформація з визначення оціночних параметрів, результатів оцінки запасів, а також відомості, необхідні для обґрунтування основних положень та висновків, викладених у тексті.

5. Графічні додатки повинні відображати місцезнаходження і геологічну будову родовища, результати геологорозвідувальних робіт, нафтогазоносність, петрофізичне обґрунтування, координати контурів оцінених запасів у плані і розрізі, гідрогеологічні та інші природні умови залягання покладів та їх розробки.

6. Для родовищ, що розробляються великим фондом свердловин, первинний геолого-геофізичний матеріал і результати випробування подаються щодо частин базових свердловин рівномірно розташованих на площі родовища з характеристикою особливостей його геологічної будови та нафтогазоносності, а для частин не базових свердловин первинні матеріали надаються за вимогою ДКЗ під час проведення державної експертизи.

IV. Вимоги до графічних матеріалів ГЕО та додатків

1. До матеріалів ГЕО додаються такі текстові додатки:

геологічне завдання на проведення геологорозвідувальних робіт, пооб'єктний перелік робіт з геологічного вивчення надр, завдання з визначенням термінів розвідки і оцінки запасів;

протоколи розгляду матеріалів ГЕО – 1, НТР користувачів нафтогазоносними надрами що проводили геологорозвідувальні роботи та/або будуть здійснювати розробку родовища та замовниками цих робіт.

2. До матеріалів ГЕО – 3 разом із матеріалами наведеними у пункті 1 цього розділу Регламенту додаються:

протокол розгляду звіту з оцінки запасів НТР організації, що розробляє родовище;

довідка організації, що розробляє родовище, про кількість видобутих нафти, газу і конденсату (у тому числі за період після останнього затвердження запасів ДКЗ), фактичну собівартість видобутку, якість товарної продукції і напрями її промислового використання;

довідка про результати спеціальних тематичних робіт, що здійснювалися науковими установами, та їх рекомендації;

пропозиції щодо списання запасів корисних копалин з балансу суб'єкта господарювання.

3. В табличних додатках зазначаються обов'язкові вихідні та проміжні дані і кінцеві результати, необхідні для перевірки операцій з оцінки запасів;

зіставлення параметрів, прийнятих при оцінці запасів нафти і розчиненого газу, вільного газу і конденсату, з тими, що числяться в Державному балансі запасів корисних копалин і з раніше затвердженими;

зіставлення оцінених запасів нафти і розчиненого газу, вільного газу і конденсату та супутніх корисних компонентів у газі з тими, що числяться на Державному балансі запасів корисних копалин із раніше затвердженими.

У разі оцінки запасів, виконаному за допомогою геоінформаційних систем (далі – ГІС), матеріали ГЕО – 1 подаються на магнітному носії із записами оцінки запасів.

4. До графічних матеріалів ГЕО, додаються:

у разі застосування об'ємного методу оцінки запасів нафти:

оглядова карта району робіт;

структурні карти покрівлі основних продуктивних горизонтів за результатами буріння та польових геофізичних робіт;

зведений геолого-геофізичний розріз родовища у масштабі 1:500 - 1:2000 із стратиграфічним розчленуванням, каротажною характеристикою та описом порід, характерної фауни, з наведенням реперів та виділенням нафтогазонасичених горизонтів (пластів);

планшети з діаграмами ГДС у масштабі не менше ніж 1:200 з їх інтерпретацією. При тонкошаруватій будові продуктивних пластів діаграми ГДС для окремих свердловин подаються в масштабі - 1:50, з наведенням видів каротажу.

поздовжній і поперечний геологічні розрізи та розрізи продуктивної частини родовища, на яких відображено стратиграфічні одиниці відкладів, літологічні особливості порід, положення тектонічних порушень, поклади нафти і газу та їх контактні положення;

при повторній оцінці запасів планшети з каротажними діаграмами подаються щодо свердловин у яких в результаті нової інтерпретації були змінені значення ефективної товщини та оціночні параметри із зазначенням параметрів, прийнятих в попередній оцінці запасів та в тому, що пропонується;

схеми кореляції продуктивних пластів у масштабі 1:500 складені за даними ГДС та дослідженням опису керна. Для слабовивчених родовищ

подається схема зіставлення відкладів з розрізами сусідніх вивчених родовищ, аналогічних за геологічною будовою (у разі їх наявності);

структурні карти підшви колекторів кожного продуктивного пласта в масштабі оціночних планів;

схема випробування кожного пласта;

карти сумарної ефективної та нафтонасиченої (газонасиченої) товщини пластів у масштабі оціночних планів;

карти пористості;

карти питомих нафтогазонасичених об'ємів для масивних і масивно-пластових покладів;

оціночні плани;

графіки, що характеризують динаміку видобутку нафти і газу щодо окремих свердловин, покладів та родовищ в цілому, а також зміну пластових тисків і дебітів нафти, газу і води за період розробки;

індикаторні діаграми і криві відновлення тиску у свердловинах;

кореляційні графіки основних петрофізичних залежностей та їх типи;

графіки залежності властивостей пластових нафти і конденсату від тиску і температури;

карта розробки покладів і стану пробурених свердловин.

У разі повторної оцінки запасів наводяться карти зіставлення границь класів запасів, оцінених і затверджених під час попередньої оцінки, з нанесенням нових пробурених свердловин.

У разі застосування методу матеріального балансу:

карта розробки покладу станом на дату оцінки;

графіки динаміки пластових тисків у свердловинах з нанесенням на них всіх замірів, перерахованих на середину покладу;

графіки залежності початкових пластових тисків і властивостей нафти, газу і води від глибини залягання;

карти ізобар на дату оцінки;

графіки зміни властивостей нафти, газу і води залежно від тиску.

У разі застосування статистичного методу наводяться:

графіки зміни досліджуваних параметрів у період розробки;

вихідні дані для визначення коефіцієнтів падіння дебітів.

У разі застосування методу падіння тиску:

криві відновлення пластового тиску по свердловинах після їх зупинки;

карти ізобар поточного пластового тиску;

графіки падіння пластового тиску в часі в кожній свердловині і в цілому у покладі;

індикаторні криві у свердловинах;

графіки залежності приведенного пластового тиску від сумарного відбору газу із свердловин і в цілому із покладу;

ізотерми конденсації стабільного конденсату.

5. До первинних геолого-геофізичних матеріалів включаються:

опис керна продуктивних горизонтів (пластів), а також порід, що залягають в інтервалі на 10 – 15 м вище і нижче кожного продуктивного горизонту;

діаграми стандартного каротажу в масштабі 1:500 у всіх свердловинах з визначеними на них стратиграфічними границями та інтервалами продуктивних горизонтів з їх індексацією;

копії актів випробування свердловин у колоні і відкритому стовбурі, дослідження свердловин та перевірки точності манометрів;

дані лабораторних визначень пористості, абсолютної і ефективної проникності, складу порід-колекторів, їх нафто-, газо- і водонасичення, результати механічних аналізів порід, аналізів нафти, газу, конденсату і води, визначення в них механічних домішок, а для порід-покришок - зміна фільтраційних і ємнісних властивостей;

дані про об'ємні коефіцієнти пластової нафти, розчинності газу в нафті за результатами аналізів глибинних проб нафти та про газоконденсатну характеристику, коефіцієнти надстисливості газу;

кореляційні та інші таблиці і діаграми, складені при оцінці запасів методом матеріального балансу або статистичним.

У разі повторної оцінки запасів належить наводити первинну документацію тільки тих свердловин, які пробурені після попередньої ГЕО. Відомості щодо свердловин, пробурених раніше, подаються у вигляді зведених таблиць.

V. Вимоги до змісту матеріалів ГЕО – 1

1. У текстовій частині матеріалів ГЕО – 1 наводиться характеристика геологічних, гірничих, економічних умов та умов залягання, видобутку, реалізації вуглеводнів родовища, що обґрунтовують:

методику виконаних геологорозвідувальних робіт та її обґрунтування в залежності від особливостей геологічної будови, ступеня вивченості та стану розробки родовища;

геолого-економічну оцінку запасів вуглеводнів;

оптимальний варіант промислового освоєння родовища та рівень економічної ефективності проєкту.

2. Текстова частина матеріалів ГЕО – 1 складається з таких розділів:

1) вступ, який включає:

час відкриття родовища;

завдання геологорозвідувальних робіт та строки їх проведення;

мета державної експертизи та оцінки запасів у ДКЗ;

запланований термін дослідно-промислової розробки або промислового освоєння родовища.

У разі повторної ГЕО – 1 запасів наводяться дата і номер протоколу попереднього затвердження запасів, їх обсяги (за групами та класами), кількість

видобутих нафти, газу і конденсату на дату попередньої – ГЕО, обґрунтування мети повторної оцінки запасів, відомості про виконання рекомендацій ДКЗ, виданих під час попереднього розгляду матеріалів.

У разі незатвердження ДКЗ попередньої оцінки запасів наводяться її причини.

2) загальні відомості про родовище що містять:

адміністративне і географічне розташування, межі та площу родовища, відомості про економіко-географічні умови району та терміни освоєння родовища;

природньо-кліматичні умови району і родовища;

історію відкриття і розвідки родовища, відомості про проведені роботи та дослідження їх якість та ефективність, а для родовищ, що перебувають у розробці - рік введення їх у розробку та перелік пластів (покладів), що розробляються.

3) геологічна будова родовища, що містить:

положення родовища в загальній геологічній структурі району. Літолого-стратиграфічний опис комплексу відкладів, що складають розріз, з характеристикою просторового поширення стратиграфічних одиниць та зазначенням їх товщин і витриманості;

перелік продуктивних пластів, їх індексацію, межі коливання товщин, оцінка ступеня їх витриманості, і будови продуктивного пласта. Загальні просторові закономірності зміни товщини та будови пластів, положення і розміри зон їх заміщення та виклинювання;

основні відомості про тектонічну будову родовища;

відповідність структурних побудов за даними польових геофізичних досліджень матеріалам, одержаним у процесі розвідки, а для родовищ, які перебувають у розробці - матеріалам розвідки та розробки.

Для родовищ, які розробляються і запаси яких затверджені, наводяться порівняння попередніх даних про будову родовища і додатково одержаних при розробці і дорозвідці та аналіз установлених розбіжностей.

4) методика та результати геологорозвідувальних робіт, що містять:

обсяги та результати польових геофізичних досліджень, їх комплекс, методику виконання;

відомості про проекти проведення пошукових та розвідувальних робіт з характеристикою системи розвідки родовища;

стан фонду пробурених свердловин на дату підготовки матеріалів ГЕО, їх цільове призначення, конструкція, технологія буріння, глибина, технічний стан, кількість ліквідованих свердловин та причини їх ліквідації, пропозиції щодо використання законтурних свердловин;

методику та результати випробування свердловин;

оцінку якості проведення геологорозвідувальних робіт з порівняльним аналізом обсягів геолого-промислових, геофізичних і лабораторних досліджень, виконаних на родовищі, з обсягами, рекомендованими в проєктах геологорозвідувальних робіт.

При здійсненні повторної оцінки запасів зазначаються відомості про стан фонду пробурених свердловин і аналіз відповідності попередньої системи їх розміщення та методики геологорозвідувальних робіт, остаточному варіанту геологічної будови родовища.

При повторному поданні матеріалів ГЕО – 1 наводяться:

деталізація методики і обсяги додатково проведених робіт, аналіз їх якості, ефективності та результатів;

обґрунтування змін до геолого-промислової оцінки родовища.

Відомості, що залишилися без змін, викладаються з посиланням на попередній звіт.

5) фізико-літологічна характеристика колекторів продуктивних пластів і покришок за даними вивчення керна, що містить:

прив'язку зразків керна до розрізу відкладів, аналіз методики відбору і якість вилученого керна, методика вивчення фізичних параметрів;

основні види та обсяги досліджень у процесі геологорозвідувальних робіт для кожного продуктивного горизонту порід-колекторів;

літолого-петрографічні властивості порід-покришок, мінералогічний склад, пористість, тиск прориву;

визначення типу колекторів, середніх значень їх фільтраційно-ємнісних властивостей (далі – ФЄВ) та обґрунтування вимог кондицій нижньої межі значень відкритої пористості і проникності для колекторів.

При повторній ГЕО – 1 детально характеризуються фізико-літологічні властивості тільки нових продуктивних горизонтів та покришок над ними, горизонтів, відомості про ФЄВ, яких істотно змінилися.

Для вивчених горизонтів, стосовно яких не відбулася зміна ФЄВ, надається інформація з прогнозами подальших досліджень.

Параметри колекторів, у яких відсутні зміни, викладаються з посиланням на відповідний звіт.

6) в технології проведення геофізичних досліджень свердловин (далі – ГДС), методиці та результатах комплексної інтерпретації отриманих матеріалів зазначаються:

умови проведення ГДС та відповідність їх інструктивним положенням щодо якості, обсягів, комплексу застосованих методів, їх ефективність та достатність;

перелік свердловин, у яких комплекс ГДС не виконаний в повному обсязі з обґрунтуванням причини і ступеню зниження інформативності в таких свердловинах;

методику інтерпретації результатів ГДС.

Для родовищ, що розробляються і запаси, яких раніше затверджувалися ДКЗ, проводиться порівняльний аналіз кондицій та оціночних параметрів за матеріалами ГДС у попередній і новій ГЕО.

Під час обґрунтування результатів ГДС, використаних раніше для оцінки запасів, проводиться обґрунтування внесених змін. Параметри, прийняті за даними попередньої оцінки запасів наводяться з посиланням на відповідний звіт.

7) характеристика нафтогазоносності, що містить:

характеристику нафтогазоносності розкритого розрізу родовища, перелік пластів з установленою промисловою продуктивністю та можливою продуктивністю;

характеристику кожного покладу (тип, розмір, ефективні нафто- і газонасичені товщини продуктивного пласта в межах нафтової, водонафтової, газової, газонафтової і газоводяної зон та їх зміни в межах площі та в розрізі, частки цих зон в об'ємі покладу);

характеристику продуктивних покладів за ступенем детальності геологічного вивчення і категоріями розвіданості;

оцінку перспективних ресурсів нафти, газу і конденсату у відкладах нерозкритої частини розрізу що здійснюється за аналогією із сусідніми родовищами, в яких ці відклади вивчені, на основі аналізу умов формування родовищ нафти і газу в межах даної структурно-фаціальній зони.

Обґрунтування положення прийнятих контактів подається у вигляді таблиць довільної форми, що містять:

за випробуваними свердловинами умови дослідження, глибини і абсолютні відмітки залягання продуктивного пласта та інтервалів перфорації, результати дослідження;

за невивченими - характеристики продуктивності пластів за даними каротажу.

У разі складної поверхні водонафтового контакту, газонафтового контакту або газоводяного контакту додаються карти цих контактів.

8) гідрогеологічні умови, що містять:

обсяги і методику гідрогеологічних досліджень та спостережень і оцінку їх повноти і якості;

характеристику водоносних горизонтів, гідродинамічної системи, пластових тисків в законтурній частині покладу та приймальної здатності свердловин;

фізичні властивості і хімічний склад підземних вод;

характеристику законтурної зони продуктивних горизонтів (пластів) за матеріалами розвідки;

інформацію про можливість використання супутніх підземних вод для теплоенергетичних, бальнеологічних цілей, а також для питного і технічного водопостачання та визначення вимог кондицій для оцінки їх запасів.

Для родовищ, що розробляються, наводяться відомості про результати досліджень у свердловинах, пробурених після попереднього розгляду матеріалів ДКЗ та зіставлення їх з тими, що подавалися раніше.

У разі виявлення розбіжностей проводиться аналіз їх причин. Результати попередніх досліджень наводяться з посиланням на попередній звіт.

9) відомості про склад та властивості нафти, газу і конденсату, оцінка промислового значення компонентів містять:

методику досліджень, умови відбору глибинних проб та обґрунтування повноти вивчення складу та властивостей нафти, газу і конденсату по кожному пласту (покладу), площі та розрізу;

фізико-хімічну характеристику нафти, газу і конденсату в пластових і стандартних умовах;

товарну характеристику нафти, конденсату і газу та методику їх визначення з інформацією про віднесення нафти, газу і конденсату до відповідних груп державних стандартів та цін за одиницю продукції;

обґрунтування доцільності вилучення з нафти і газу конденсату, корисних компонентів та вплив у разі їх вилучення на рентабельність розробки запасів експлуатаційного об'єкта;

пропозиції щодо комплексної розробки родовища, у тому числі вимоги кондицій для оцінювання запасів корисних компонентів.

У разі повторного оцінювання запасів подаються відомості про фактичне вилучення компонентів, що містяться у нафті і газі, на підприємствах, де вони переробляються.

10) відомості про розробку родовища, свердловини містять інформацію: щодо свердловин, введених в дослідно-промислому розробку наводяться дані необхідні для оцінки запасів методами матеріального балансу, об'ємним та статистичними;

для родовищ, що розробляються, наводяться проєктні документи і данні для визначення можливості оцінки запасів вуглеводнів методами матеріального балансу та статистичним;

результати дослідно-промислової або промислової розробки по об'єктах експлуатації можуть подаватись у зведеній таблиці із зазначенням початкових та поточних даних.

11) в ТЕО кондицій для оцінювання запасів та визначення коефіцієнтів вилучення вуглеводнів зазначаються:

кондиції на мінеральну сировину та вуглеводні для кожного родовища (покладу) при геолого-економічній оцінці основних запасів, а також супутніх корисних копалин та наявних корисних компонентів;

тип кондицій в залежності від ступеня геологічного та техніко-економічного вивчення і детальності геолого-економічної оцінки об'єкта геологорозвідувальних робіт.

Склад постійних кондицій для оцінювання запасів вуглеводнів з обґрунтуванням таких параметрів:

мінімальна відкрита пористість для колекторів;

мінімальний коефіцієнт нафто- і газонасиченості для колекторів, з яких можуть бути вилучені вуглеводні;

мінімальна товщина продуктивного пласта для визначення границь розміщення свердловин;

мінімальна товщина колекторського прошарку, що підлягає включенню в ефективну товщину продуктивного пласта;

мінімальний рентабельний дебіт свердловини;

мінімальний промисловий вміст супутніх компонентів у вуглеводнях та супутніх водах, запаси яких підлягають обліку;

оптимальні коефіцієнти вилучення нафти, газу і конденсату, що забезпечують найбільш повне економічно ефективно вилучення вуглеводнів з надр за сучасною технологією розробки;

обґрунтування принципів визначення положень границь покладів (продуктивних пластів) не визначених безпосередньо за геолого-геофізичними даними;

обґрунтування застосованих для оцінки запасів вуглеводнів параметрів і принципів кондицій згідно факторів геологічної будови покладів, якісних показників вуглеводнів, та поваріантних технологічних і техніко-економічних розрахунків;

обґрунтування кондицій і визначення коефіцієнтів вилучення вуглеводнів із зазначенням необхідних вихідних даних і висновків стосовно їх параметрів та коефіцієнтів вилучення, які подаються на затвердження і використовуються для оцінювання запасів;

обґрунтування кондицій для оцінювання загальних запасів вуглеводнів на місці залягання.

Під час розробки обґрунтування ГЕО коефіцієнтів вилучення вуглеводнів враховується рівень технології розробки покладів вуглеводнів та потреби найбільш повного їх вилучення.

Розрахунки коефіцієнтів здійснюються на основі загальних розвіданих і попередньо розвіданих запасів вуглеводнів.

У разі переведення запасів внаслідок дорозвідки з групи попередньо розвіданих до групи розвіданих, коефіцієнт їх вилучення уточнюється.

Коефіцієнт вилучення вуглеводнів визначається окремо для кожного покладу та для родовища в цілому із точністю до тисячних/сотих часток одиниці.

12) в оцінці запасів нафти, газу, конденсату та супутніх корисних компонентів, зазначається:

обґрунтування застосованих методів оцінювання запасів (об'ємний, статистичний, матеріального балансу, аналогії та падіння тиску) відповідно до особливостей геологічної будови, ступеня вивченості та стану розробки родовища (покладу);

класифікація оцінених запасів і ресурсів вуглеводнів здійснюється за промисловим значенням та ступенем техніко-економічного і геологічного вивчення.

13) оціночні параметри визначаються у таких одиницях виміру:
 площа в тисячах квадратних метрів, з точністю до цілих тисяч;
 товщина в метрах з точністю до десятих часток одиниці;
 тиск у мегапаскалях з точністю до сотих часток одиниці;
 густина нафти, газу, конденсату і води в кілограмах на один кубічний метр з точністю до цілих чисел;
 коефіцієнт пористості з точністю до тисячних часток одиниці;
 коефіцієнт нафтогазонасиченості з точністю до сотих часток одиниці;
 коефіцієнт на усадку нафти з точністю до тисячних часток одиниці;
 газовміст пластової нафти у метрах кубічних на тонну з точністю до цілих чисел;
 поправки на температуру і відхилення від закону Бойля-Маріотта з точністю до сотих часток одиниці.

14) в зіставленні оціночних параметрів і оцінених запасів з тими, що числяться у Державному балансі запасів корисних копалин, та з раніше затвердженими та аналізу причин розбіжностей, зазначається:

зіставлення оцінених запасів нафти, газу, конденсату і супутніх корисних компонентів та оціночних параметрів з тими, що числяться у Державному балансі корисних копалин, з приведенням аналізу причин розбіжностей;

зіставлення нових даних про запаси нафти, газу, конденсату і супутніх корисних компонентів з тими, що числяться у Державному балансі запасів корисних копалин, з раніше затвердженими ДКЗ, та з приведенням аналізу причин розбіжностей і визначенням обґрунтованості кондицій, оціночних параметрів, запасів і ресурсів, що подаються на державну експертизу при повторній ГЕО;

по-елементне зіставлення щодо кожного покладу і експлуатаційного об'єкта та аналіз показників за якими встановлені розбіжності;

зіставлення результатів оцінки запасів та їх класифікації (розподілу за кодами класів) родовища в цілому.

15) в оцінці підготовки родовища (покладу) до промислового освоєння зазначається:

оцінка виконання вимог до вивченості геологічної будови родовища, складу і властивостей нафти і газу, гідрогеологічних, гірничо-геологічних та інших умов розробки родовища;

ступень вивченості компонентів нафти, газу і конденсату, що мають промислове значення;

можливості підвищення забезпеченості підприємства розвіданими та попередньо розвіданими запасами або зростання його виробничої потужності при продовженні на родовищі геологорозвідувальних робіт;

інформація про наявність у районі розташування родовища джерел питного і технічного водопостачання, сировинної бази будівельних матеріалів для забезпечення потреб підприємства з видобутку нафти і газу.

16) при визначенні якості та ефективності геологорозвідувальних робіт і геолого-промислових досліджень під час видобутку вуглеводнів, зазначається:

інформаційні дані про здійснені загальні витрати на пошуки, розвідку і дослідницькі роботи на родовищі:

за рахунок державного бюджету;

за рахунок власних коштів користувачів нафтогазоносними надрами;

точність польових геофізичних досліджень, що стали підставою для здійснення пошуково-розвідувального буріння, та оцінка ступеня відповідності їх результатів даним буріння;

процент виносу керна та його придатність для лабораторних досліджень, із зазначенням ступіню його використання для обґрунтування кондицій і оціночних параметрів;

співвідношення кількості пробурених свердловин до кількості ліквідованих свердловин, що опинилися за межами покладів;

кількість випробуваних інтервалів продуктивних пластів, свердловин що припадають на один розвіданий поклад, їх частка від загальної кількості розкритих інтервалів свердловин;

виконання термінів замірів дебітів нафти, газу, конденсату і води окремо щодо кожної свердловини, а також пластових тисків глибинними приладами;

запаси нафти і газу, які припадають на одну свердловину і на один метр проходки та фактичні витрати на пошук і розвідку родовища, що припадають на один метр проходки, одну тону нафти і конденсату та 1000 куб. м вільного газу (окремо запасів загальних, балансових та умовно балансових).

17) у висновках зазначається:

ступінь вивченості геологічної будови, кількість та якість запасів і ресурсів нафти і газу, комплексне використання запасів родовища, гідрогеологічні та гірничо-технічні умови розробки родовища;

співвідношення запасів, що перебувають в Державному балансі запасів корисних копалин і оцінених у звіті;

рекомендації щодо найбільш раціонального способу розробки родовища;

оцінка загальних перспектив родовища та продовження геологорозвідувальних робіт у його межах, рекомендації з проведення пошуків і розвідки перспективних площ, що розміщені в тому ж геологічному районі, вдосконалення наукових досліджень.

VI. Вимоги до змісту матеріалів (ГЕО-2) і (ГЕО-3) об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ, які подаються на державну експертизу ДКЗ за замовленням користувачів нафтогазоносними надрами

1. У разі необхідності за власним бажанням користувача нафтогазоносними надрами, ДКЗ проводить державну експертизу матеріалів ГЕО – 2 і ГЕО – 3 об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ для визначення достовірності запасів вуглеводнів, промислового значення родовищ (покладів), доцільності проведення подальших робіт, включаючи дослідно-промислову та промислову розробки.

2. Матеріали звітів ГЕО-2 або ГЕО-3 родовищ вуглеводнів формуються відповідно до розділів III - V цього Регламенту, згідно наявних фактичних відомостей у користувача нафтогазоносними надрами.

VII. Вимоги до змісту матеріалів з пошуку і розвідки родовищ вуглеводнів, які подаються на розгляд ДКЗ для надання методичної допомоги користувачу нафтогазоносними надрами

1. У разі необхідності за власним бажанням користувача нафтогазоносними надрами, ДКЗ розглядає попередні матеріали пошуку і розвідки родовищ вуглеводнів на будь-якій стадії їх геологічного вивчення та надає методичну допомогу у проведенні геологорозвідувальних робіт.

2. Текст матеріалів складається на основі фактичного матеріалу наявного у користувача нафтогазоносними надрами, відповідно до розділів III – V цього Регламенту і не повинен перевищувати 150 сторінок.

VIII. Вимоги до оформлення та змісту ПЗВ

1. Вимоги до підготовки інформаційного звіту ПЗВ.

1) ГЕО запасів вуглеводнів та ГЕО запасів прирощених у звітний період можуть здійснюватись користувачем нафтогазоносними надрами або спеціалізованими проектними і науково-дослідними установми, підприємствами та організаціями які можуть забезпечити кваліфіковане проведення цих робіт.

2) Роботи з обґрунтування ПЗВ розглядаються НТР власника спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами.

3) ПЗВ здійснюється по об'єктах геологорозвідувальних і видобувних робіт на нафту і газ відповідно до ступеня їх геолого-економічного вивчення окремо за групами класифікації запасів достовірних (код класу 111) і вірогідних (коди класів 121 та 122).

2. Вимоги до змісту та обсягу інформаційного звіту ПЗВ.

1. Зміст та обсяг матеріалів інформаційного звіту залежать від складу та обсягів проведених робіт і досліджень за результатами яких одержано ПЗВ.

2. Для обґрунтування ПЗВ, враховуючи умови що впливають на обсяг геологічної інформації застосовуються:

первинна оцінка ПЗВ виявленого покладу за результатами пошукових робіт;

оцінка ПЗВ за результатами розвідувальних робіт;

оцінка ПЗВ за результатами дослідно-промислової та промислової розробок;

оцінка ПЗВ методом матеріального балансу за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки;

оцінка запасів газу методом падіння пластового тиску.

1) Первинна оцінка ПЗВ та облік запасів вуглеводнів у Державному балансі запасів корисних копалин здійснюється при отриманні:

промислового припливу вуглеводнів під час стаціонарного випробування об'єкта у першій на покладі продуктивній свердловині;

першого промислового припливу вуглеводнів під час стаціонарного випробування покладу, вже розкритого декількома свердловинами без їх стаціонарного випробування;

під час стаціонарного випробування промислового припливу вуглеводнів з нового покладу в межах розрізу відомого родовища.

Матеріали первинної оцінки ПЗВ формуються відповідно до розділів II - V цього Регламенту на основі фактичних даних наявних у користувача нафтогазоносними надрами.

2) Оцінка ПЗВ за результатами розвідувальних робіт проводиться за умов: стаціонарного випробування нових свердловин або одержання в них даних за геофізичними дослідженнями свердловин, які змінили попередньо виявлений тип вуглеводневого флюїду, зменшили або збільшили площу продуктивності, уточнили інші оціночні параметри;

одержання в процесі випробування і дослідження свердловин нових даних про поклад;

узагальнення даних фізико-хімічної характеристики нафти, газу та конденсату в пластових і стандартних умовах;

узагальнення даних характеристики покладів;

обґрунтування нової геологічної моделі нафтогазоносного об'єкта.

3) Оцінка ПЗВ за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки проводиться у разі одержання в звітному періоді

результатів розвідувальних робіт, дослідно-промислової і промислової розробки, що зумовлюють необхідність зміни ідентифікації запасів за кодами класів.

4) Оцінка ПЗВ методом матеріального балансу за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки виконується за таких умов:
 визначеного режиму роботи покладу;
 наявності даних про накопичений видобуток нафти, розчиненого та вільного газу, конденсату, води;
 визначення кількості пластової води, що увійшла в поклад;
 визначення середніх пластових тисків і температур;
 визначеного коефіцієнта стисливості пластової нафти та тиску насичення;
 визначених початкового і поточного газовмісту, об'ємних коефіцієнтів пластових нафти, газу і води;
 встановленого співвідношення об'ємів газової шапки та нафтової частини покладу (для нафтогазових покладів).

Оцінка ПЗВ методом матеріального балансу за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки проводиться з урахуванням особливостей для нафтових, газових і нафтогазових родовищ (покладів).

Матеріали оцінки приросту запасів вуглеводнів за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки подаються в обсязі, достатньому для перевірки кількості і якості запасів та їх промислового значення із урахуванням вимог щодо їх змісту відповідно до розділів II-V цього Регламенту.

5) При оцінці запасів газу методом падіння пластового тиску до матеріалів ПЗВ додаються:

криві відновлення пластового тиску по свердловинах після їх зупинки;
 карти ізобар поточного пластового тиску;
 графіки зміни пластового тиску в часі у кожній свердловині та в цілому у покладі;
 індикаторні криві по свердловинах;
 графіки залежності приведенного пластового тиску від сумарного відбору газу із свердловин по покладу;
 ізотерми конденсації стабільного конденсату.

3. Вимоги до визначення кількості прирощених запасів нафти (без газової шапки) і газу (розкритих покладів)

1) Оцінка запасів вуглеводнів під час первинної оцінки приросту та оцінки приросту запасів за результатами розвідувальних робіт який проводиться із застосуванням об'ємного методу, а за результатами дослідно-промислової розробки та промислової розробки об'ємний і метод матеріального балансу (в тому числі за падінням пластового тиску).

Оцінка загальних запасів вуглеводнів проводиться при температурі 20° С і тиску – 0,1 МПа.

2) Оконтурування та розподіл запасів вуглеводнів за рівнем їх промислового значення, техніко-економічного та геологічного вивчення.

3) Оцінка ПЗВ за результатами першої продуктивної свердловини, по нижній границі встановленої продуктивності покладу визначеної по підшві нижнього продуктивного прошарку, охопленого отворами перфорації. Площа, що приймається для визначення балансових запасів, за відсутності відомостей про характер поширення колекторів та даних для виконання розрахунку можливої зони дренажу обмежується радіусом, що не повинен перевищувати 500 м – для нафтових покладів, 1000 м - для газових покладів, або розрахованим радіусом зони дренажу на даному родовищі або на родовищах-аналогах.

Поза цією площею на ділянці, що безпосередньо прилягає до неї в межах встановленого гіпсометричного рівня продуктивності покладу, балансові запаси не оцінюються.

4) Оцінка ПЗВ покладу, вже розкритого раніше декількома свердловинами без стаціонарного їх випробування, по нижній границі встановленої продуктивності покладу промислових запасів вуглеводнів визначеної по підшві нижнього продуктивного прошарку, охопленого отворами перфорації. Площа балансових запасів, розміщених гіпсометрично вище встановленого за випробуванням рівня промислової продуктивності, обмежується тектонічними порушеннями, границями заміщення колекторів та відстанню 500 м від свердловин, продуктивних за даними ГДС.

5) На ділянках, що безпосередньо прилягають до визначеної вище продуктивної площі в межах встановленого за випробуванням гіпсометричного рівня промислової продуктивності покладу, кількість вуглеводнів під час первинної оцінки ПЗВ належить відносити до перспективних ресурсів.

6) Оцінка ПЗВ нового покладу в межах розрізу відомого родовища по нижній границі встановленої продуктивності покладу промислових запасів визначеної по підшві нижнього продуктивного прошарку, охопленого отворами перфорації. Площа запасів обмежується також доведеними бурінням та за даними сейсміки тектонічними порушеннями та границями заміщення колекторів.

4. Техніко-економічне обґрунтування балансових (видобувних) запасів і коефіцієнтів вилучення при оцінці ПЗВ

1) Вибір методів обґрунтування кількості балансових (видобувних) запасів і коефіцієнтів вилучення нафти, газу і конденсату, що застосовуються для

визначення промислового значення ПЗВ, що прирошуються, залежить від повноти і якості інформації, отриманої під час геологічного та техніко-економічного вивчення виявлених продуктивних об'єктів, з урахуванням їх класів, деталізації, освоєння.

2) Видобувні запаси розчиненого в нафті газу для покладів (родовищ), що розробляються на водонапірному і пружному режимах при тисках, що перевищують тиски насичення, розраховуються за видобувними запасами нафти і початковим газовмістом за диференційним розгазуванням глибинних проб до стандартних умов.

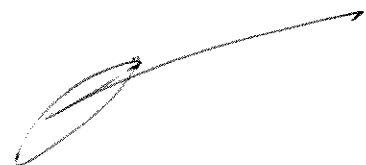
Видобувні запаси розчиненого газу в нафті для покладів, що розробляються на інших режимах, визначаються за видобувними запасами нафти з урахуванням її дегазації у процесі розробки.

3) Коефіцієнти вилучення вуглеводнів визначаються за даними техніко-економічної оцінки варіантів розробки.

Поваріантні розрахунки техніко-економічних показників для обґрунтування балансових запасів проводяться із використанням детермінованих моделей покладів, що враховують особливості будови і мінливість геолого-фізичних характеристик колекторів та властивостей пластових флюїдів.

**Директор Департаменту з
питань надрокористування та
відновлення довкілля**

Олександр ШУСТ

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

до проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів
України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до
Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів
геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів,
вимоги до їх оформлення та змісту»

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
геології та надр України**

_____ 2020 р.

Роман ОПІМАХ

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту»

I. Визначення проблеми

Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України розроблено проект наказу «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту» (далі – проект наказу) з метою реалізації повноважень Державної служби геології та надр України, визначених статтею 32 Закону України «Про нафту і газ» та встановлення єдиного підходу до оформлення і змісту геолого-економічних оцінок запасів нафти і газу та супутніх компонентів та подання їх на експертизу до Державної комісії України по запасах корисних копалин (далі – ДКЗ).

Відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1174 (далі – Положення про Держгеонадра), до повноважень Держгеонадр входить затвердження в установленому порядку геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів, здійснення державної реєстрації та ведення обліку робіт і досліджень, пов'язаних з геологічним вивченням надр.

Враховуючи зазначене Верховною Радою України прийнято Закон України «Про нафту і газ» (далі – Закон), який регулює відносини, що виникають у зв'язку з геологічним вивченням нафтогазоносності надр, розробкою родовищ нафти і газу, зберіганням, транспортуванням та реалізацією нафти, газу та продуктів їх переробки, незалежно від форм власності господарюючих суб'єктів - учасників таких відносин.

Відповідно до статті 1 Закону користувач нафтогазоносними надрами – це юридична або фізична особа, що має спеціальний дозвіл на користування нафтогазоносними надрами з метою пошуку та розвідки родовищ нафти і газу, видобутку нафти і газу або їх зберігання, повернення (захоронення) супутніх і стічних вод, інших відходів, що видобуваються в процесі розвідки і розробки родовищ нафти і газу.

Обов'язок щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу покладено на користувачів надр.

Так, у статті 32 Закону користувач нафтогазоносними надрами, який здійснює роботи з геологічного вивчення нафтогазоносності надр, після їх завершення складає геологічний звіт про виконані роботи та їх результати і передає його до Державного інформаційного геологічного фонду України.

Розвідувальні роботи на родовищах нафти і газу завершуються шляхом затвердження Держгеонадрами, або іншими уповноваженими підприємствами,

установами чи організаціями геолого-економічної оцінки запасів нафти і газу та супутніх компонентів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Звіт про геолого-економічну оцінку запасів передається до Державного інформаційного геологічного фонду України, для обліку запасів нафти, газу і конденсату, здійснення планування їх видобутку.

Відповідно до пункту 4 Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.12.1994 № 865 (із змінами) (далі – Порядок), державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин проводиться ДКЗ.

Відповідно до пункту 24 Порядку у разі подання на державну експертизу та оцінку матеріалів геолого-економічної оцінки, що не дають змоги достовірно оцінити кількість або якість запасів корисних копалин, їх промислове значення, гірничо-геологічні та інші умови залягання або коли склад і зміст зазначених матеріалів не відповідає вимогам відповідних нормативно-правових актів, ДКЗ утримується від оцінки запасів корисних копалин і всі подані матеріали повертає замовнику.

У разі неналежного оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки здійснюється їх доопрацювання користувачами надр, що сповільнює процедуру розгляду наданих матеріалів, внаслідок чого об'єкти геолого-економічної оцінки не вводяться у подальшу розробку, що зумовлює зменшення прибутку суб'єкта господарювання та не покриває його витрат на здійснення заходів передбачених спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами.

На даний час у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр діє наказ Державної комісії по запасах корисних копалин при Комітеті України з питань геології та використання надр від 18.10.1999 № 120 «Про затвердження Інструкції про зміст, оформлення та порядок подання в ДКЗ України матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.12.1999 за № 853/4146 (далі – Інструкція), положення якого не відповідають вимогам чинного законодавства у сферах надання адміністративних послуг, ліцензування господарської діяльності, державної реєстрації нормативно-правових актів, геології та користування надрами та потребують приведення у відповідність до вимог законодавства у цих сферах.

Так, у пункті 9.8 Інструкції визначено, що за родовищами, що розробляються більш ніж одним надрокористувачем, матеріали ГЕО подаються на державну експертизу після узгодження з усіма надрокористувачами і органом державної влади, *що видав ліцензію на користування надрами.*

Відповідно до статті 11 Закону визначено, що користування нафтогазоносними надрами, пошук і розвідка родовищ нафти і газу, їх експлуатація, спорудження та експлуатація підземних сховищ для зберігання нафти і газу здійснюються лише за наявності *спеціального дозволу* на користування нафтогазоносними надрами, що надаються Держгеонадрами, на умовах, визначених законодавством.

Спеціальний дозвіл на користування нафтогазоносними надрами включений до Переліку документів дозвільного характеру, затвердженого Законом України від 19.05.2011 № 3392 “Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності”.

Норма щодо видачі ліцензії на користування надрами не передбачена законами України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» і «Про нафту і газ» та не відповідає принципам державної регуляторної політики щодо доцільності та адекватності державного регулювання і підлягає виключенню як і положення пункту 9.6 Інструкції, відповідно до якого передача у промислове освоєння не повністю розвіданого і підготовленого до розробки родовища вуглеводнів, на умовах економічного ризику, користувачі надр повинні подавати матеріали ГЕО на експертизу і затвердження запасів в ДКЗ України в термін, визначений ліцензією на користування надрами.

Зазначена норма суперечить і підпункту 24 пункту 4 Положення про Держгеонадра.

Також у пункті 9.11 Інструкції встановлено вимогу щодо подання разом з матеріалами геолого-економічної оцінки родовищ, які направляються в ДКЗ, спеціального дозволу на користування надрами, яка ускладнює процедуру подання документів користувачем нафтогазоносних надр та суперечить частині сьомій статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги».

Тому зазначену норму необхідно виключити для забезпечення збалансованості державного регулювання.

Відповідно до абзацу третього пункту 2 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 (зі змінами), суб'єкти нормотворення повинні забезпечувати постійний перегляд виданих нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність до законодавства.

Крім того, відповідно до листа Мін'юсту від 31.01.2020 № 974/10.1.4/26-10 зазначений нормативно-правовий акт потребує перегляду та приведення у відповідність до чинного законодавства.

У зв'язку з наведеним виникає необхідність у затвердженні Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту із урахуванням змін у законодавстві та вимог до підготовки нормативно-правових актів.

Прийняття запропонованого проекту спростить виконання суб'єктами господарювання вимог державного регулювання забезпечивши їх єдиними вимогами до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки, усуне неузгодженості з чинними нормативно-правовими актами та забезпечить ефективне державне регулювання зазначеної сфери.

Матеріали геолого-економічної оцінки родовищ, інформація про затверджені запаси, їх межі відносно інших ділянок надр використовуються Держгеонадрами під час прийняття рішення про надання (продовження) спецдозволів на користування надрами.

У разі відсутності матеріалів геолого-економічної оцінки родовища зупиняється дія спецдозволу і, як наслідок, видобуток вуглеводнів.

Крім того, за результатами затверджених запасів, ведеться облік запасів та їх руху і складається Державний баланс запасів вуглеводнів, об'єктивна інформація з якого використовується для визначення основ енергетичної політики держави.

Так, для збільшення видобутку нафти і газу Кабінетом Міністрів України доручено ПАТ «Укргазвидобування» збільшити видобуток газу у 2020 році і вийти на рівень 20 млрд. м³. Без знання кількості наявних видобувних запасів, приросту запасів, геолого-економічної доцільності буріння нових свердловин на ці запаси, виконати це завдання буде неможливо.

Відповідно до пункту 4 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.02.2020 № 124), дозвіл на видобування корисних копалин (промислову розробку їх родовищ) надається після проведення експертизи та оцінки розвіданих запасів корисних копалин в установленому порядку.

Здійснення підрахунку запасів за єдиними правилами дає об'єктивну уніфіковану і цілісну інформацію про реальну кількість запасів нафти, газу і конденсату в Україні, прогнозування їх збільшення при відповідних інвестиціях і бурінні нових свердловин, залучення передових технологій.

Здійснення оцінки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів без затвердження вимог щодо їх оформлення, змісту та регламенту подання для проведення експертизи ДКЗ та без усунення їх невідповідності чинному законодавству призведе до того, що:

у сфері геологічного вивчення і використання надр буде відсутній визначений механізм подання, а також вимоги до змісту та оформлення геолого-економічної оцінки розвіданих родовищ (покладів) вуглеводнів, попередньої і початкової геолого-економічних оцінок об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ, що подаються користувачами надр;

унеможливиться об'єктивна оцінка мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв;

не буде забезпечено достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямам використання;

послабиться система планування та затвердження видобутку нафти і газу для поточного і попереднього років, що призведе до невизначеності у сфері видобування вуглеводнів та унеможливить державний облік їх запасів;

користувачі надр будуть позбавлені прозорого порядку подання і вимог до оформлення та змісту матеріалів геолого-економічної оцінки;

унеможливиться виконання на належному рівні користувачами надр вимог, встановлених законодавством щодо продовження дії спецдозволів (отримання нових спецдозволів) на користування надрами та видобування вуглеводнів.

Відсутність вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок призведе до дискреційних проявів під час здійснення експертизи ДКЗ.

Враховуючи зазначене, проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки відповідне питання належить до сфери державного управління і можливість використання ринкових механізмів виключається.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки чинні регуляторні акти, які вирішують описану проблему, не відповідають вимогам законів України «Про адміністративні послуги», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та «Про нафту і газ».

Реалізація проєкту акта вплине на:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання	Так	

I. Цілі державного регулювання

Враховуючи повноваження Державної служби геології та надр України та на виконання вимог Закону розроблено проєкт акта, яким передбачено затвердити Регламент подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту, що забезпечить:

встановлення вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок;

забезпечення прозорого порядку подання та вимог до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки та їх змісту;

виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу;

унеможливлення дискреційних проявів в організації роботи ДКЗ;

об'єктивну оцінку мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв;

достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямом використання;

реалізацію Закону України від 21.04.2011 № 3268 «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року».

Проєктом наказу пропонується врегулювати правовідносини між державою, в особі її уповноважених органів, та користувачами надр із врахуванням вимог законодавства у сферах надання адміністративних послуг, ліцензування господарської діяльності, геології та користування надрами.

Завданням проєкту наказу є вдосконалення правового механізму підготовки і подання, а також вимог до змісту та оформлення користувачами надр детальної геолого-економічної оцінки розвіданих родовищ (покладів) вуглеводнів, попередньої і початкової геолого-економічних оцінок об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ, та забезпечення належного оформлення користувачами надр матеріалів з підрахунку запасів вуглеводнів та геолого-економічної оцінки їх родовищ за єдиними правилами.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1.	В Україні на цей час на належному рівні нерегульовані вимоги до оформлення і змісту геолого-економічних оцінок та їх подання,

Збереження чинного регулювання	<p>оскільки нормативно-правовий акт, обов'язковий під час державної експертизи і геолого-економічної оцінки нафти і газу, не може бути застосований у повному обсязі у зв'язку з його невідповідністю ряду законодавчих актів, що негативно позначиться на регулюванні відносин у сфері користування нафтогазоносними надрами.</p> <p>У разі подання неналежним чином оформлених матеріалів надрокористувачі нестимуть збитки у разі відмови в наданні чи продовженні строку дії, або зупинення дії спецдозволу на підставі відсутності затверджених запасів.</p> <p>Унеможливиться об'єктивна оцінка мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних підходів.</p> <p>Не буде забезпечено достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямом використання.</p> <p>Послабиться система планування та затвердження видобутку нафти і газу для поточного і попереднього років, що призведе до невизначеності у сфері видобування вуглеводнів та унеможливить державний облік їх запасів.</p> <p>Відсутність вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок призведе до дискреційних проявів під час здійснення експертизи ДКЗ.</p> <p>Зазначений спосіб не дозволить привести підзаконний нормативно-правовий акт у відповідність до законодавства у сфері адміністративних послуг, ліцензування, державної реєстрації нормативно-правових актів та не забезпечить реалізацію відповідної функції Держгеонадрами.</p>
Альтернатива 2. Обраний спосіб	<p>Зазначений спосіб забезпечить реалізацію вимог Закону щодо:</p> <p>обов'язкової державної реєстрації та обліку робіт, пов'язаних з геологічним вивченням нафтогазоносності надр;</p> <p>складання геологічного звіту про виконані роботи та їх результати і подання його до Державного інформаційного геологічного фонду України користувачем нафтогазоносними надрами, який здійснив роботи з геологічного вивчення нафтогазоносності надр;</p> <p>наявність у користувача нафтогазоносними надрами затвердженої в установленому порядку геолого-економічну оцінку запасів родовища (покладу) за результатами розвідувальних робіт необхідної для введення родовища (покладу) нафти і газу у промислову розробку.</p> <p>Забезпечить належну реалізацію Закону України від 21.04.201 № 3268 «Про затвердження <u>Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року</u>».</p> <p>Також буде приведено Інструкцію у відповідність до законодавства у сфері державної реєстрації нормативно-правових актів та врегульовані єдині вимоги до оформлення, змісту та порядку подання користувачами надр геолого-економічних оцінок родовищ вуглеводнів, обов'язковість яких визначена законодавством України у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.</p> <p>За результатами затверджених запасів (геолого-економічної оцінки родовищ) надрокористувачі продовжуватимуть строк дії спецдозволів (отримання нових спецдозволів) на користування надрами, та видобування вуглеводнів.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Не передбачається	<p>У разі збереження чинного регулювання: залишаться нерегульований на належному рівні механізм подання та вимог до оформлення та змісту (ГЕО-1), (ГЕО-2) і (ГЕО-3) об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ, що подаються користувачами надр; унеможливиться об'єктивна оцінка мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв; не буде забезпечено достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямкам використання. Відсутність вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок призведе до дискреційних проявів під час здійснення експертизи ДКЗ та відсутністю єдиного підходу до їх оформлення, внаслідок чого Держгеонадра не зможе виконувати свої функції на належному рівні.</p> <p>Відповідно до паспорту <u>Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року</u>, затвердженої Законом України від 21.04.2011 № 3268, на реалізацію III етапу завдань і заходів з її виконання заплановано виділити з державного бюджету 111799,21 грн., з них на нарощування мінерально-сировинної бази нафти, газу, конденсату виділяється 7863,19 грн., видобуток вуглеводнів здійснюється користувачами надр, але у разі відсутності врегульованого та прозорого механізму подання користувачами надр матеріалів геолого-економічної оцінки: сповільнюється процедура розгляду наданих матеріалів, внаслідок чого об'єкти геолого-економічної оцінки не вводяться у подальшу розробку; у разі відсутності у користувача надр затверджених матеріалів геолого-економічної оцінки родовища зупиняється строк дії спецдозволу і, як наслідок, видобуток вуглеводнів; як наслідок Держгеонадра не зможуть виконати завдання і заходи, передбачені вищезазначеною програмою у визначені</p>

		<p>нею строки, що сприятиме порушенню вимог бюджетного законодавства.</p> <p>У разі подання неналежно оформлених геолого-економічних оцінок на державну експертизу, не будуть затверджені запаси вуглеводнів, у зв'язку з чим зупиниться дія спецдозволу до моменту затвердження запасів, що вплине на зменшення щорічних відрахувань до державного бюджету та державних цільових фондів.</p> <p>У разі неналежного державного врегулювання механізму подання користувачами надр матеріалів геолого-економічної оцінки відповідно до інформації підприємства з видобутку газу ПАТ «Укргазвидобування» <i>державний бюджет за рік не доотримус - 35 960 216 тис. грн за п'ять років 179802080*</i></p>
<p>Альтернатива 2. Обраний спосіб</p>	<p>Буде забезпечено: належну реалізацію Закону України від 21.04.201 № 3268 «Про затвердження <u>Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року</u>»; встановлення вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок; прозорий порядок подання та вимог до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки та їх змісту; виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу; унеможлиблюються дискреційні прояви в організації роботи ДКЗ; об'єктивну оцінку мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв; достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників</p>	<p>Прямих витрат не передбачається</p>

	<p>запланованим напрямом використання.</p> <p>Будуть врегульовані правовідносини між державою, в особі її уповноважених органів та користувачами надр із врахуванням вимог законодавства у сферах надання адміністративних послуг, ліцензування господарської діяльності, геології та користування надрами.</p> <p>У разі затвердження геолого-економічних оцінок запасів для надання спеціальних дозволів та/або продовження дії спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами <i>прогнози щорічні відрахування до державного бюджету за результатами підприємницької діяльності 35 960 216 тис. грн.*</i></p>	
--	---	--

Проект наказу не впливає на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Інформація про кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, надана Державною комісією України по запасах корисних копалин (лист від 21.02.2020 № 144/02) за період з 2017 по 2019 роки та відповідає кількості користувачів нафтогазоносними надрами.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	90	15	-	-	115
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	78,26	13,04	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Не передбачається	За період з 2017 до 2019 року здійснена державна експертиза і оцінка 400 звітів з геолого-економічної оціни родовищ нафти і газу, що подавались великими і середніми нафтогазовидобувними суб'єктами господарювання, витрати на підготовку яких склали 46,3 млн. грн.

		<p>Витрати на одного суб'єкта господарювання на експертизу одного родовища нафти і газу, складають 400 тис. грн.</p> <p>За інформацією відкритих даних інформаційно-телекомунікаційної системи Prozorro публічні закупівлі, витрати користувача надрами на проведення геолого-економічної оцінки становлять від 400 – 500 тис. грн до 2,5 млн. грн в залежності від її виду, розміру родовища та може тривати від 6 місяців до 3 років.</p> <p>Відповідно до пункту 24 Порядку у разі подання на державну експертизу та оцінку матеріалів геолого-економічної оцінки, що не дають змоги достовірно оцінити кількість або якість запасів корисних копалин, їх промислове значення, гірничо-геологічні та інші умови залягання або коли склад і зміст зазначених матеріалів не відповідає вимогам відповідних нормативно-правових актів, ДКЗ утримується від оцінки запасів корисних копалин і всі подані матеріали повертає замовнику.</p> <p>Так, у разі неналежного оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки здійснюється їх доопрацювання користувачами надр, що сповільнює процедуру розгляду наданих матеріалів, внаслідок чого об'єкти геолого-економічної оцінки не вводяться у подальшу розробку, що зумовлює зменшення прибутку суб'єкта господарювання та не покриває його витрат на здійснення заходів, передбачених спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами.</p> <p>Витрати користувача надрами у разі невиконання геолого-економічної оцінки при обчисленні податкових зобов'язань відповідно до пункту 16 статті 252 Податкового кодексу становитимуть 7 358 450 тис. грн.</p>
<p>Альтернатива 2. Обраний спосіб</p>	<p>Дасть можливість створити належні правові та організаційні умови для застосування єдиного підходу до оформлення, змісту подання геолого-економічних оцінок та порядку їх подання на експертизу.</p> <p>Виконання вимог визначених в проєкті акта вплине на достовірність підрахунку кількості</p>	<p>Реєстрація проєкту наказу дасть можливість надрокористувачам згідно із законодавством подавати оформлені відповідно до єдиних вимог геолого-економічні оцінки родовищ (покладів), що унеможливить їх доопрацювання та виникнення витрат і забезпечить ефективність державного регулювання.</p> <p>У разі подання неналежно оформлених геолого-економічних оцінок на державну експертизу не будуть затверджені запаси вуглеводнів, у зв'язку з чим зупиниться дія спецдозволу на користування нафтогазоносними надрами до моменту затвердження запасів, що вплине на отримання прибутку суб'єктом господарювання та не покрий витрат понесених на придбання спеціального дозволу.</p>

	<p>запасів і планування їх видобутку, що є основою енергетичної незалежності держави та забезпечення країни власним видобутком газу</p> <p>Вдосконалення державного регулювання, його ефективність та прозорість забезпечить отримання чистого прогнозного прибутку субєкта господарювання у розмірі 11 919 600 тис. грн. на рік*</p> <p>Проведення геолого-економічної оцінки або переоцінки корисних копалин звільняє субєкта господарювання від платежів до державного бюджету за користування надрами в потрібному розмірі облікової ставки Національного банку України відповідно до пункту 16 статті 252 Податкового кодексу України.</p>	<p>Відсутність об'єктивної економічної оцінки господарської діяльності користувачів надр й справжньої вартості об'єкта надрокористування (з урахуванням його промислового значення), не сприятиме створенню плану розробки родовища із визначенням положень про обсяги коштів, які необхідно залучити, прибутковість об'єкту, тривалість його роботи, що унеможливить прозорість господарської діяльності та залучення інвестицій.</p>
--	--	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотири бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	1	Збереження чинного регулювання без змін призведе до того, що: Держгеонадра, буде позбавлена врегульованого механізму підготовки і подання, а також вимог до змісту та оформлення (ГЕО-1), (ГЕО-2) і (ГЕО-3) об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ, що подаються користувачами надр;

		<p>унеможливиться об'єктивна оцінка мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв;</p> <p>не буде забезпечено достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямам використання;</p> <p>послабиться система планування та затвердження видобутку нафти і газу для поточного і попереднього років що призведе до невизначеності у сфері видобування вуглеводнів та унеможливить державний облік їх запасів;</p> <p>користувачі надр будуть позбавлені прозорого механізму подання та оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки та матимуть сумніви щодо об'єктивності та незалежності при їх розгляді в ДКЗ;</p> <p>унеможливить виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу та не дасть можливість продовжувати дію спецдозволів (отримання нових спецдозволів) на користування надрами та видобування вуглеводнів.</p> <p>Відсутність вичерпного переліку обов'язкових даних, необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок призведе до дискреційних проявів під час здійснення експертизи ДКЗ.</p>
Альтернатива 2. Обраний спосіб	4	<p>Цей проєкт регуляторного акта відповідає потребам у розв'язанні визначених проблем та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить дотримання чинного законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального користування надрами, адміністративних послуг, ліцензування господарської діяльності.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Вигоди відсутні	За інформацією, наданою ДКЗ у період з 2017 по 2019 року на державну експертизу і оцінку було подано 400 звітів з геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу, великими і середніми нафтогазовидобувними суб'єктами	Відсутність нормативного врегулювання механізму підготовки і подання, а також вимог до змісту та оформлення користувачами надр (ГЕО-1), (ГЕО-2) і (ГЕО-3) об'єктів геологорозвідувальних

		<p>господарювання, витрати на підготовку яких склали 46,3 млн.грн.</p> <p>У разі неналежного оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки здійснюється їх доопрацювання користувачами надр, що сповільнює процедуру розгляду наданих матеріалів, внаслідок чого об'єкти геолого-економічної оцінки не вводяться у подальшу розробку, що зумовлює зменшення прибутку суб'єкта господарювання та покриває витрат на здійснення заходів передбачених спеціальним дозволом на користування нафтогазоносними надрами.</p> <p>У разі неналежного державного врегулювання механізму подання користувачами надр матеріалів геолого-економічної оцінки відповідно до інформації підприємства з видобутку газу ПАТ «Укргазвидобування» державний бюджет за рік не доотримує -35 960 216 тис.грн за п'ять років 179802080*</p> <p>Загальні витрати суб'єктів господарювання на підготовку геолого-економічної оцінки складають: за рік – 2357225495 грн; за п'ять років – 9716127475 грн.</p>	<p>робіт на нафту і газ, та забезпечення належного оформлення користувачами надр матеріалів з підрахунку запасів вуглеводнів та геолого-економічної оцінки їх родовищ за єдиними правилами поступово призведе до зниження їх якості та припинення подання в ДКЗ.</p>
Альтернатива 2. Обраний спосіб	Належна реалізація державної політики у сфері геологічного	Відсутні	Зазначена мета досягається реалізації вимог запропонованої редакції проекту наказу Міністерства енергетики та захисту

	<p>вивчення та раціонального використання нафтогазоносних надр.</p> <p>Потенційна вигода суб'єктів господарювання за рік становить 11 919 600 тис. грн. *</p> <p>Проведення геолого-економічної оцінки або переоцінки корисних копалин звільняє суб'єкта господарювання від платежів до державного бюджету за користування надрами в потрібному розмірі облікової ставки Національного банку України відповідно до пункту 16 статті 252 Податкового кодексу України.</p>		<p>довкілля України «Про затвердження Інструкції про зміст, оформлення та порядок подання в Державну комісію України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу».</p>
--	---	--	---

**Розрахунок потенційної вигоди від реєстрації проєкту наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу, їх змісту та порядок подання в Державну комісію України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти» суб'єктами господарювання проведено на основі даних діяльності підприємства з видобутку газу ПАТ Укргазвидобування»*

Середньорічний видобуток газу – 15 млрд м³.

Валовий прибуток 47 879 816 тис. грн.

Чистий прибуток 11 919 600 тис. грн.

Відрахування до бюджету 35 960 216 тис. грн, у тому числі рентна плата 15 961 932 тис. грн.

Рейтинг	Аргументи щодо обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
---------	--	--

<p>Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання</p>	<p>Збереження чинного регулювання без змін не враховує повноваження Держгеонадр щодо затвердження в установленому порядку геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів, здійснення державної реєстрації та ведення обліку робіт і досліджень, пов'язаних з геологічним вивченням надр, що унеможливить реалізацію <u>Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року</u>, затвердженої Законом України від 21.04.2011 № 3268.</p> <p>Внаслідок відсутності належного державного регулювання: користувачі надр будуть позбавлені прозорого порядку подання і вимог до оформлення та змісту матеріалів геолого-економічної оцінки; унеможливиться виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу та не дасть можливість продовжувати дію спецдозволів (отримання нових спецдозволів) на користування надрами, та видобування вуглеводнів.</p> <p>Відсутність вичерпного переліку обов'язкових даних необхідних для здійснення експертизи матеріалів геолого-економічних оцінок призведе до дискреційних проявів під час здійснення експертизи ДКЗ.</p>	<p>Зміна законодавства. У зв'язку із зміною цін на мінеральну сировину на світовому ринку та впровадженням конкурентами технологій і нової техніки з видобування корисних копалин може знижуватись попит на мінеральну сировину.</p>
<p>Альтернатива 2. Обраний спосіб</p>	<p>Запропонований спосіб вирішення проблеми є найбільш доцільним та адекватним з огляду на можливість виконання</p>	<p>Зміна законодавства У зв'язку із зміною цін на мінеральну сировину на світовому ринку та</p>

	<p>та ефективної реалізації регуляторного акта, який дозволить досягти встановлених цілей:</p> <p>встановлення вичерпного вичерпного переліку обов'язкових даних необхідних для здійснення експертизи матеріалів геологоекономічних оцінок;</p> <p>забезпечення прозорого порядку подання та вимог до оформлення матеріалів геолого-економічної оцінки та їх змісту;</p> <p>виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу та супутніх компонентів та подання їх на державну експертизу;</p> <p>унеможливлення дискреційних проявів в організації роботи ДКЗ;</p> <p>об'єктивну оцінку мінерально-сировинної бази держави на основі єдиних науково-методичних критеріїв;</p> <p>достовірність оцінених запасів корисних копалин і відповідності їх якісних показників запланованим напрямкам використання;</p> <p>реалізацію Закону України від 21.04.2011 № 3268 «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року».</p>	<p>впровадженням конкурентами технологій і нової техніки з видобування корисних копалин може знизуватись попит на мінеральну сировину.</p>
--	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання визначеної проблеми забезпечить прийняття та реалізація проєкту наказу шляхом затвердження Інструкції про зміст, оформлення та порядок подання в Державну комісію по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ нафти і газу.

Реалізація наказу дозволить врегулювати правовідносини між державою, в особі її уповноваженого органу, та користувачами надр із врахуванням вимог законодавства у сферах надання адміністративних послуг, ліцензування господарської діяльності, геології та користування надрами.

Встановлення вичерпного переліку вимог до підготовки матеріалів геолого-економічної оцінки унеможливить дискреційні прояви в організації роботи ДКЗ та забезпечить прозорий порядок подання та встановить єдині вимоги для оформлення геолого-економічної оцінки, що забезпечить виконання на належному рівні користувачами надр вимог щодо підготовки зазначених матеріалів та Держгеонадрам своїх функцій.

Заходи, які повинні здійснити суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акта – ознайомитися з проектом наказу, який опублікований на офіційному веб-сайті Державної служби геології та надр України, у разі наявності, направити обґрунтовані пропозиції та зауваження. Дотримуватись вимог передбачених Законом.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади для цього регуляторного акта –забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на веб-сайті Державної служби геології та надр України та провести громадське обговорення проекту наказу.

Також необхідно провести погодження із заінтересованими органами виконавчої влади та подати на державну реєстрацію в Міністерство юстиції України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу не вимагає належного ресурсного та фінансового забезпечення Державної служби геології та надр України.

Виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи користувачі надр, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги, оцінюється вище середнього.

Витрати великих та середніх суб'єктів господарювання становлять за рік 4601725 грн; за п'ять років 23008625 грн.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	<i>Витрати, пов'язані із підготовкою до експертизи одного родовища газу</i>	<i>400 000</i>	<i>2 000000</i>

5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	<i>Експлуатаційні витрати при розробці одного газового родовища</i>	<i>1649761.3</i>	<i>82488065</i>
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	20497613	84488065
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	115	115
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	2357225495	9716127475

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)		Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)		Разом за рік (стартовий)
	Витрати часу	Вартість часу	Вартість однієї процедури	Кількість необхідних процедур	
Витрати на отримання адміністративних послуг (проектний рентабельний період розробки родовища)					917245
	1 рік	25,13 грн.	917245	1	

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність функціонування галузі геологічного вивчення та раціонального використання надр, наказ доцільно запроваджувати на необмежений термін, його дія буде постійною та буде залежати від змін у законодавстві.

Зміна строку дії наказу можлива в разі зміни нормативно-правових актів вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проект наказу та за результатами відстеження результативності дії регуляторного акта.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його прийняття.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності акта будуть встановлюватися після набрання чинності проектом наказу.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних із дією акта.

Очікується збільшення розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією цього акта.

Зменшення розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією цього акта, не прогнозується.

Виконання вимог акта не потребує додаткових витрат бюджетних коштів.

2. Дія акта поширюється на всіх користувачів надр, які будуть подавати матеріали детальної геолого-економічної оцінки розвіданих родовищ (покладів) вуглеводнів, попередньої і початкової геолого-економічних оцінок об'єктів геологорозвідувальних робіт на нафту і газ.

3. Рівень поінформованості користувачів надр з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект наказу та аналіз регуляторного впливу проекту наказу розміщено на офіційних веб-сайтах Мінекоенерго (<http://www.menr.gov.ua>) у розділі «Регуляторна діяльність» та Держгеонадр (<http://www.geo.gov.ua>) у розділі «Діяльність», підрозділі «Регуляторна діяльність».

4. Час, що необхідно буде витратити користувачу надр для виконання вимог акта – одноразово орієнтовно 1 година для відповідальних працівників на ознайомлення із наказом та затвердженим ним Регламентом подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту.

Час, витрачений в даному випадку, має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Вартість 1 год. = 25,13 грн.

Загальні витрати усіх суб'єктів регулювання, які підпадають під дію регуляторного акта, складають:

за рік – 2357225495 грн;

за п'ять років – 9716127475 грн.

Час, витрачений в даному випадку, має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Для суб'єктів, що мають відношення до сфери геології та раціонального використання надр, розмір коштів і час, що витратять, пов'язані з виконанням вимог акта – високий:

1) кошти – витрати одного користувача надрами на виконання вимог регулювання – 917245 грн.

2) час - 1 рік на процедуру організації виконання вимог регулювання, який розраховано на одного користувача надрами.

Для визначення результативності пропонується встановити такі показники: кількість затверджених запасів вуглеводнів попередньо розвіданих родовищ для визначення їх промислового значення;

кількість затверджених запасів вуглеводнів розвіданих родовищ (покладів), призначених для проектування і будівництва нових, продовження терміну дії працюючих гірничовидобувних і переробних підприємств.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись Державною службою геології та надр шляхом обробки статистичної звітності.

Базове відстеження результативності проекту наказу здійснюватиметься після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності цього регуляторного акта з використанням показників результативності шляхом аналізу статистичних даних порівняно з даними базового відстеження результативності.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватись шляхом аналізу статистичних даних щорічно, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результатів виконання наказу.

Для відстеження результативності будуть використовуватись дані, отримані за результатами здійснення заходів контролю, які фінансуються операторами ринку.

У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань під час проведення аналізу показників дії цього акта, ці питання будуть вирішені шляхом внесення відповідних змін.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься статистичним методом. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Голова Державної служби
геології та надр України
« ____ » _____ 2020 р.

Роман ОПІМАХ

Повідомлення про оприлюднення

до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту»

З метою отримання зауважень та пропозицій до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту», розробленого для забезпечення реалізації Державною службою геології та надр України своїх повноважень на належному рівні, Державна служба геології та надр України повідомляє про його оприлюднення.

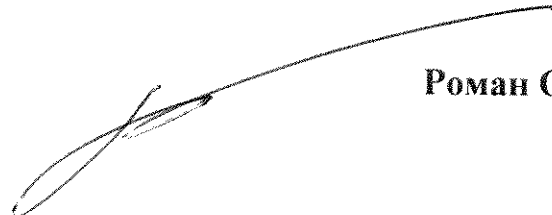
Повний пакет документів до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту» розміщено в мережі Інтернет на офіційному вебсайті Державної служби геології та надр України (<http://www.geo.gov.ua>) у розділі «Діяльність», підрозділі «Регуляторна діяльність»

Зауваження та пропозиції стосовно проєкту та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня опублікування за адресою:

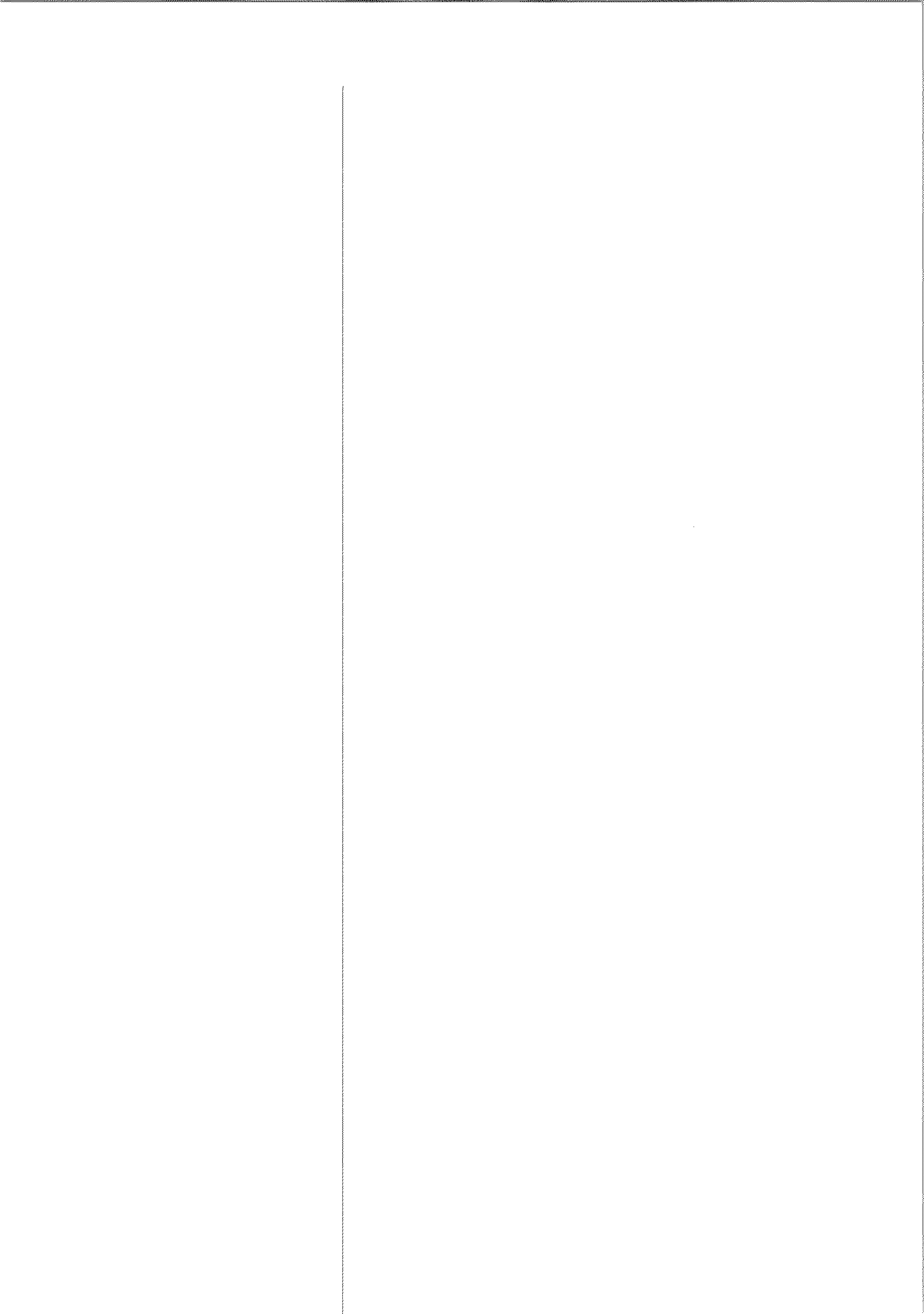
03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, Державна служба геології та надр України; e-mail: pvnatalia@ukr.net;

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, Державна регуляторна служба України; e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

**Голова Державної служби
геології та надр України**

Роман ОШИМАХ

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про погодження проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту наказу, подані листами Державної служби геології та надр України від 21.05.2020 № 7624/01/08-20 та від 18.06.2020 № 9061/01/08-20.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та його аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», керуючись частиною четвертою статті 21 цього Закону, Державна регуляторна служба України

вирішила:

погодити проект наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту».

Т. в. о. Голови

Олег МІРОШНІЧЕНКО

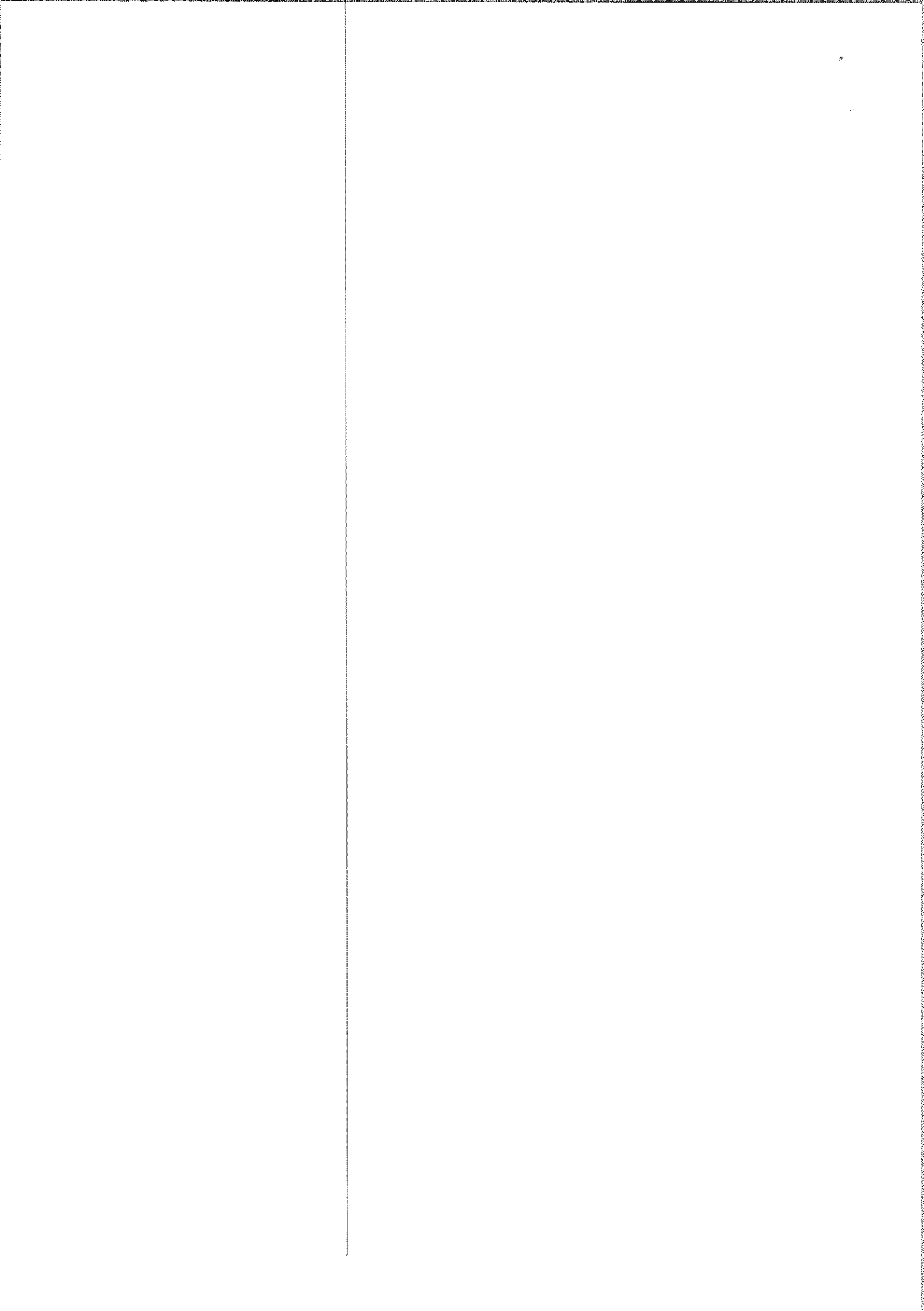
Сергій КОШАНСЬКИЙ
239-7607

Контроль за виконанням

РІШЕННЯ № 371 від 22.06.2020

22.06.2020

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

проект наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Регламенту подання на розгляд до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки запасів нафти, газу і супутніх компонентів, вимоги до їх оформлення та змісту»

ПОГОДЖЕНО:

Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України

[Handwritten signature]
Олег МІРОШНІЧЕНКО

